T077 BL VII (40) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q40

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
567

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 41

Hoïc xöù thöù saùu möôi saùu: KHUÛNG BOÁ BÍ SOÂ

Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñoä möôøi baûy thieáu nieân xuaát gia vaø cho thoï vieân cuï, möôøi baûy ngöôøi naøy ôû chung vôùi Luïc chuùng ñeå thoï hoïc phaùp nghóa. Luùc ñoù Thaäp thaát chuùng noùi vôùi nhau: “Chuùng ta khoâng hieåu bieát laïi khoâng thoâng kinh ñieån neân bò Luïc chuùng coi thöôøng, chuùng ta neân sieâng naêng tuïng taäp”, OÂ-ñaø-di nghe bieát roài lieàn vaøo ñaàu ñeâm luùc hoï ñang tuïng taäp, laät ngöôïc y truøm ñaàu giaû ma nhaùt khieán cho möôøi baûy ngöôøi ñeàu kinh sôï. Thaäp thaát chuùng ñem loøng haän neân vaøo moät hoâm khaùc hôïp nhau laïi ñaùnh OÂ-ñaø-di suyùt cheát, caùc Bí-soâ thaáy vieäc naøy roài lieàn hoûi nguyeân do, OÂ-ñaø-di noùi: “Toâi ñuøa giôõn chuùng noù moät chuùt maø chuùng noù laøm nhuïc toâi theá naøy”, caùc Bí-soâ nghe roài lieàn cheâ traùch, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ töï khuûng boá hay baûo ngöôøi khuûng boá Bí-soâ khaùc cho ñeán ñuøa giôõn, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ñaø-di. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ coù yù khuûng boá ngöôøi khaùc, laøm ñuû caùc hình traïng ñaùng sôï hoaëc hình traïng quyû thaàn ñeå huø nhaùt, duø Bí-soâ ñoù sôï hay khoâng sôï ñeàu phaïm Ñoïa. Neáu Bí-soâ coù yù khuûng boá ngöôøi khaùc, laøm ñuû caùc aâm thanh ñaùng sôï… keát phaïm ñeàu nhö treân. Cho ñeán laøm caùc muøi ñaùng sôï, caùc söï xuùc chaïm ñaùng sôï… ñeàu keát phaïm nhö treân. Cho ñeán laøm caùc hình saéc khaû aùi, aâm thanh khaû aùi, caùc muøi khaû aùi, caùc söï xuùc chaïm khaû aùi… ñeå khuûng boá ñeàu keát phaïm nhö treân. Neáu muoán kia sanh taâm nhaøm lìa maø khuûng boá thì khoâng phaïm; Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc

baùch.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
568

Hoïc Xöù Thöù Saùu Möôi Baûy: GIAÁU Y BAÙT CUÛA BÍ SOÂ KHAÙC Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät tröôûng giaû thænh Phaät vaø Taêng ñeán nhaø thoï thöïc, caùc Bí-soâ ñeàu ñi phoù thöïc chæ coù Phaät khoâng ñi, Luïc chuùng Bí-soâ cuøng Thaäp thaát chuùng chaäm raõi ñi sau, khi ñi ñeán moät caùi ao Luïc chuùng ruû Thaáp thaát chuùng xuoáng taém. Luùc ñang taém Luïc chuùng noùi vôùi Thaäp thaát chuùng: “Chuùng ta cuøng laën thöû xem ai laën laâu hôn”, Thaäp thaát chuùng vöøa laën, Luïc chuùng lieàn ra khoûi ao, laáy y baùt cuûa Thaäp thaát chuùng giaáu trong buïi raäm roài ñi ñeán choã thænh thöïc. Thaäp thaát chuùng laën moät hoài laâu môùi troài leân nhìn töù phaùi khoâng thaáy Luïc chuùng cuõng khoâng thaáy y baùt cuûa mình, ñaønh phaûi ñöùng yeân moät choã. Vöøa luùc ñoù toân giaû Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc- kieàn-lieân du haønh veà ñeán, Thaäp thaát chuùng töø xa nhìn bieát laø thaày mình lieán keâu cöùu, baïch thaày raèng: “Chuùng con bò Luïc chuùng giaáu heát y baùt, khoâng bieát laøm sao ñeán choã thænh thöïc ñöôïc”, hai toân giaû lieàn cuøng tìm kieám thì thaáy y baùt giaáu trong buïi raäm beøn laáy ñöa cho hoï. Thaäp thaát chuùng maëc y phuïc roài voäi ñeán choã thænh thöïc thì thaáy caùc Bí-soâ ñaõ thoï thöïc xong ñeàu ñöùng daäy heát roài, caùc Bí-soâ hoûi taïi sao ñeán treã lieàn ñaùp: “Vöøa roài neáu khoâng gaëp ñöôïc OÂ-ba-ñaø-da cuûa chuùng con thì chuùng con ñeàu phaûi ñoaïn thöïc”, noùi roài lieàn keå laïi söï vieäc treân. Caùc Bí-soâ nghe roài ñeàu cheâ traùch Luïc chuùng: “Taïi sao Bí-soâ laïi giaáu y baùt cuûa Bí-soâ khaùc. Cuøng naõo loaïn nhau nhö theá”, caùc Bí-soâ trôû veà chuøa lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ bieát y baùt vaø tö cuï cuûa Bí-soâ, Bí-soâ ni, hoaëc cuûa Chaùnh hoïc nöõ, Caàu tòch vaø Caàu tòch nöõ maø töï tay caát giaáu hoaëc baûo ngöôøi caát giaáu thì phaïm Ba-daät- ñeå-ca”. Sau ñoù coù Bí-soâ gôûi y cho Bí-soâ khaùc, Bí-soâ naøy khi caát y chæ caát y cuûa mình, khoâng caát y cuûa Bí-soââ kia neân bò keû troäm laáy ñi, khieán Bí-soâ kia thieáu y, Phaät noùi töø thôøi nhaân duyeân thì caát khoâng phaïm. Noùi roài baûo caùc Bí-soâ: “Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: Neáu coù Bí-soâ töï caát giaáu hay baûo ngöôøi caát giaáu y baùt vaø tö cuï cuûa Bí-soâ, Bí-soâ ni, hoaëc cuûa Chaùnh hoïc nöõ, Caàu tòch, Caàu tòch nöõ, töø thôøi nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neâu Bí-soâ töï tay giaáu y baùt, tö cuï cuûa Bí-soâ khaùc hoaëc baûo ngöôøi caát giaáu ñeàu phaïm ñoïa. Töø thôøi nhaân duyeân laø chæ cho taùm naïn khôûi thì

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
569

khoâng phaïm; Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Saùu Möôi Taùm: NHAÄN Y CUÛA NGÖÔØI KHAÙC GÔÛI, KHOÂNG HOÛI CHUÛ LIEÀN LAÁY MAËC Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù OÂ-ñaø-di ñaõ ñoaïn phieàn naõo chöùng A-la-haùn… chæ coøn coù Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø nöông ôû trong chuùng. OÂ-ba-nan-ñaø tuoåi giaø suy, caùc moân nhôn khoâng ai thöøa söï neân y phuïc do baån, muoán nhôø giaët nhuoäm neân ñöa cho moät ñeä töû noùi raèng: “Phaùp y naøy toâi khoâng duøng nöõa, nay cho thaày”, ngöôøi ñeä töû naøy nhaän roài lieàn ñem giaët nhuoäm. Luùc ñoù Theá toân muoán du haønh trong nhaân gian, ngöôøi ñeä töû naøy muoán ñi theo Phaät neân ñem phaùp y vöøa môùi giaët nhuoäm gôûi cho Thaân giaùo sö, OÂ-ba-nan-ñaø nhaän y roài lieàn ñaép maëc ñeán khi dô baån môùi ñem caát vaøo choã cuõ. Thôøi gian sau Theá toân trôû veà, coù ngöôøi ñeán thænh Phaät vaø Taêng veà nhaø thoï thöïc, ngöôøi ñeä töû cuûa OÂ-ba-nan-ñaø muoán ñaép phaùp y maø mình ñaõ giaët nhuoäm ñi thoï thöïc neân ñeán choã thaày laáy veà, khoâng ngôø khi môû ra thì thaáy y ñaõ dô baån khoâng theå maëc ñöôïc, lieàn phaûi tuøy nghi maëc y cuõ cuûa mình ñi ñeán choã thænh thöïc. Caùc Bí-soâ thaáy maëc y dô lieàn hoûi nguyeân do, Bí-soâ ñem söï vieäc treân keå laïi, caùc Bí-soâ nghe roài ñeàu cheâ traùch vaø baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ nhaän y cuûa ngöôøi khaùc gôûi, sau ñoù khoâng hoûi chuû lieàn töï laáy maëc, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ nhaän y cuûa ngöôøi khaùc gôûi, khoâng hoûi möôïn maø laáy duøng keát toäi nhö treân; neáu laø thaân tình quen bieát hoaëc bieát nghe mình laáy duøng vaãn hoan hæ, tuy khoâng hoûi möôïn maø laáy duøng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Saùu Möôi Chín: DUØNG TOÄI CHUÙNG GIAÙO VU BAÙNG BÍ SOÂ THANH TÒNH Phaät ôû trong Truùc laâm beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca thaønh Vöông xaù, luùc ñoù cuï thoï Thaät-löïc-töû ôû treân nuùi Thöùu phong ñi kinh haønh beân ao Tích thaïch, Bí-soâ ni OÁt-baùt-la troâng thaáy lieàn kính leã, cuùi mình leã baùi xong vöøa ñöùng daäy thì ñaàu coâ vöôùng cheùo y cuûa Thaät-löïc-töû. Hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa thaáy vieäc naøy roài lieàn trôû veà truù xöù noùi vôùi caùc Bí-soâ raèng:

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
571

“Chuùng toâi khoâng bieát döïa vaøo ñaâu ñeå khôûi loøng tin, vöøa roài chính maét chuùng toâi troâng thaáy Thaät-löïc-töû cuøng Bí-soâ ni OÁt-baùt-la hai thaân xuùc chaïm nhau”, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày neân kheùo gaïn hoûi hai Bí-soâ ñoù ñaõ thaáy ôû ñaâu, thaáy nhö theá naøo vaø vì sao hoï ñeán ñoù thaáy ñöôïc …”. Khi caùc Bí-soâ gaïn hoûi hö thaät, hai Bí-soâ naøy lieàn noùi: “Chuùng toâi thaät khoâng thaáy Thaät-löïc-töû cuøng Bí-soâ ni kia

hai thaân xuùc chaïm nhau, chæ thaáy khi coâ ni leã baùi xong vöøa ñöùng daäy thì ñaàu vöôùng cheùo y cuûa Thaät-löïc-töû. Chuùng toâi vì coù taâm saân haän neân coá y vu baùng nhö theá", caùc Bí-soâ nghe roài ñeàu cheâ traùch vaø baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ vì saân haän, bieát Bí-soâ kia thanh tònh khoâng phaïm laïi ñem phaùp Taêng-giaø-phaït-thi-sa voâ caên cöù vu baùng, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu bieát ngöôøi thanh tònh maø ñem phaùp voâ caên cöù vu baùng thì coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng phaïm. Sao goïi laø möôøi vieäc thaønh phaïm? Khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi maø khôûi töôûng vaø hieåu bieát hö doái, noùi raèng: Toâi coù thaáy, nghe, nghi; khi noùi lôøi naøy phaïm Ñoïa. Neáu nghe maø queân hoaëc nghi maø queân laïi khôûi töôûng vaø hieåu bieát hö doái, noùi raèng: Toâi nghe, nghi khoâng queân; khi noùi lôøi naøy phaïm Ñoïa. Neáu nghe maø tin hoaëc nghe maø khoâng tin, laïi noùi raèng toâi thaáy; neáu nghe maø nghi hoaëc nghe maø khoâng nghi hoaëc chæ töï nghi laïi noùi raèng toâi thaáy; khi noùi lôøi naøy phaïm Ñoïa. Sao goïi laø naêm vieäc khoâng phaïm? Neáu khoâng thaáy khoâng nghe khoâng nghi, laïi töôûng coù thaáy, hieåu bieát coù thaáy... noùi raèng toâi coù thaáy, nghe, nghi thì khoâng phaïm. Neáu nghe maø queân hoaëc nghi maø queân, laïi töôûng coù nghe nghi, noùi raèng coù nghe nghi... ñeàu khoâng phaïm. Khi vu baùng ngöôøi thanh tònh coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng phaïm, neáu vu baùng ngöôøi thanh tònh maø tôï nhö khoâng thanh tònh cuõng gioáng nhö vaäy. Neáu vu baùng ngöôøi khoâng thanh tònh coù moät vieäc thaønh phaïm vaø saùu vieäc khoâng phaïm. Sao goïi laø möôøi moät vieäc thaønh phaïm? Neáu khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi laïi khôûi töôûng vaø hieåu bieát hö doái, noùi raèng toâi coù thaáy, nghe, nghi; khi noùi lôøi naøy phaïm Ñoïa. Neáu thaáy maø queân hoaëc nghe maø queân hoaëc nghi maø queân laïi khôûi töôûng vaø hieåu bieát hö doái, noùi raèng thaáy nghe nghi khoâng queân; khi noùi lôøi naøy phaïm Ñoïa. Sao goïi laø saùu vieäc khoâng phaïm? Neáu khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi laïi khôûi töôûng vaø hieåu bieát laø coù thaáy nghe nghi neân noùi laø coù thaáy

nghe nghi thì khoâng phaïm. Neáu thaáy, nghe, nghi maø queân laïi khôûi töôûng vaø hieåu bieát laø coù thaáy nghe nghi neân noùi laø coù thaáy nghe nghi thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi: CUØNG NGÖÔØI NÖÕ ÑI CHUNG ÑÖÔØNG Phaät ôû trong Truùc laâm beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca thaønh Vöông xaù, trong thaønh naøy coù moät ngöôøi thôï deät taùnh tình thoâ baïo khoù cuøng ôû chung neân khoâng ai chòu gaû con cho oâng ta. Sau ñoù ngöôøi thôï deät naøy ñeán trong thaønh Thaát-la-phieät hoûi cöôùi ñöôïc con gaùi cuûa moät ngöôøi thôï deät laøm vôï roài ñöa veà thaønh Vöông

xaù. Ngöôøi con gaùi naøy veà laøm vôï khoâng laâu, vì thöôøng bò choàng haønh haï khoå sôû neân caûm thaáy khoâng an laïc, lieàn taâm söï vôùi moät baø giaø haøng xoùm laø muoán troán ñi, baø giaø nghe roâi im laëng khoâng noùi. Ngöôøi vôï naøy ñi ra ngoaøi gaëp moät Bí-soâ ñang treân ñöôøng ñeán thaønh Thaát-la-phieät, lieàn ñi theo sau Bí-soâ. Luùc ñoù ngöôøi choàng phaùt hieän ngöôøi vôï ñaõ boû ñi, lieàn noi theo daáu tìm thì thaáy vôï mình ñang ñi cuøng ñöôøng vôùi Bí-soâ, noi theo ñeán moät thoân xoùm ngöôøi choàng lieàn keâu goïi nhöõng ngöôøi thôï deät quen bieát ñeán cuøng ñaùnh Bí-soâ suyùt cheát. Khi Bí-soâ ñeán ñöôïc thaønh Thaát-la-phieät, caùc Bí-soâ troâng thaáy lieàn hoûi nguyeân do, Bí-soâ naøy ñem söï vieäc treân keå laïi, caùc Bí-soâ cheâ traùch roài ñem vieäc naøy baïch phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ cuøng ngöôøi nöõ ñi chung ñöôøng, khoâng coù nam töû khaùc beân caïnh, cho ñeán ñi trong phaïm vi moät thoân, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ moät mình cuøng ñi chung ñöôøng vôùi ngöôøi nöõ thì phaïm Ñoïa. Trong phaïm vi moät thoân coù töø moät Caâu-loâ-xaù cho ñeán baûy Caâu- loâ-xaù, neáu chöa ñuû Caâu-loâ-xaù thì phaïm AÙc-taùc, neáu ñuû thì phaïm Ñoïa. Neáu ñi töø thoân xoùm ra ñeán ñoàng troáng vaéng veû hoaëc töø ñoàng troáng vaéng veû ñeán trong thoân cuõng tính theo daëm ñöôøng maø keát toäi nhö treân. Neáu ñeán choã xa laï nhôø ngöôøi nöõ daãn ñöôøng thí khoâng phaïm, hoaëc Bí-soâ laïc ñöôøng nhôø ngöôøi nöõ chæ ñöôøng cuõng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nhieáp Tuïng Thöù Taùm: Cuøng giaëc ñi, tuoåi chöa ñuû, Ñaøo ñaát, ñoøi hoûi, traùi giaùo,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41 572

Nghe leùn, laøm thinh boû ñi, Khoâng kính, uoáng röôïu, phi thôøi.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Moát: CUØNG ÑI CHUNG VÔÙI GIAËC Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät Bí-soâ haï an cö ôû trong Truùc laâm thaønh Vöông xaù xong muoán ñeán thaønh Thaát-la-phieät ñaûnh leã Theá toân neân tìm caùc thöông nhôn ñeå thaùp tuøng, khoâng ngôø thöông nhôn naøy laø ngöôøi troán thueá. Khi ñeán gaàn traïm thu thueá hoï lieàn laùnh ñi ñöôøng khaùc ñeå troán thueá bò quan thueá baét ñöôïc, quan thueá bieát Bí-soâ voâ toäi neân thaû ra. Khi ñeán trong vöôøn Caáp, caùc Bí-soâ thaêm hoûi coù an khoâng, lieàn noùi khoâng an vaø ñem vieäc treân keå laïi, caùc Bí-soâ nghe roài cheâ traùch vaø baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ cuøng ñi chung ñöôøng vôùi thöông nhôn laø giaëc cho ñeán trong phaïm vi moät thoân, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Töôùng phaïm cuõng gioáng nhö trong giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Hai: CHO NGÖÔØI CHÖA ÑUÛ TUOÅI THOÏ CAÄN VIEÂN Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cho möôøi baûy thieáu nieân xuaát gia vaø thoï caän vieân, caùc thieáu nieân naøy qua giôø ñeán saùng hoâm sau khoâng ñöôïc aên neân keâu khoùc laøm ñoäng nieäm chuùng. Theá toân nghe tieáng keâu khoùc naøy lieàn hoûi A-nan-ñaø nguyeân do, A-nan-ñaø ñem vieäc treân keå laïi, Phaät noùi: “Caùc Bí-soâ cho ngöôøi chöa ñuû tuoåi thoï caän vieân thaønh taùnh Bí-soâ hay sao, neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi khoâng theå chòu ñöïng ñöôïc laïnh noùng, ñoùi khaùt cho ñeán khoâng theå theo thöù lôùp khaát thöïc thì khoâng neân cho thoï caän vieân”. Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ...Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ bieát ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø cho thoï caän vieân thaønh taùnh Bí-soâ thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca, ngöôøi naøy khoâng phaûi laø caän vieân, caùc Bí-soâ ñeàu phaïm toäi”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Ngöôøi naøy khoâng phaûi caän vieân laø tuy baïch töù yeát ma truyeàn thoï nhöng khoâng thaønh taùnh Bí-soâ. Caùc Bí-soâ phaïm toäi nghóa laø tröø boån sö phaïm Ñoïa, caùc Bí-soâ khaùc ñeàu phaïm AÙc-taùc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41 573

Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng chöa ñuû muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ hoûi ñuû hai möôi tuoåi chöa, neáu ñaùp laø chöa ñuû maø caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân thì ngöôøi naøy khoâng ñaéc giôùi, boån sö phaïm Ñoïa, caùc Bí-soâ khaùc phaïm AÙc-taùc; nhöõng ngöôøi khaùc cuøng ôû chung vaø cuøng thoï duïng ñeàu AÙc-taùc. Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng chöa ñuû muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ hoûi ñuû hai möôi tuoåi chöa, neáu ñaùp laø töï nhôù bieát chöa ñuû hai möôi, khoâng coù nghi hoaëc maø caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân thì ngöôøi naøy khoâng ñaéc giôùi, caùc Bí-soâ phaïm toäi nhö treân. Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø ñuû hai möôi muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ hoûi ñuû hai möôi tuoåi chöa, neáu ñaùp laø ñuû, caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân thì ngöôøi naøy ñaéc giôùi, caùc Bí-soâ ñeàu khoâng phaïm. Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø ñaõ ñuû muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ hoûi ñaõ ñuû hai möôi chöa, neáu ñaùp laø töï nhôù bieát ñaõ ñuû hai möôi, taâm khoâng nghi hoaëc, caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân thì ngöôøi naøy ñaéc giôùi, caùc Bí-soâ ñeàu khoâng phaïm. Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, taâm khoâng töï bieát cuõng khoâng nghi hoaëc muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ cuõng khoâng hoûi, duø hoûi cuõng khoâng bieát traû lôøi; caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân, ngöôøi naøy ñaéc giôùi nhöng caùc Bí-soâ truyeàn giôùi ñeàu coù phaïm, caùc Bí-soâ cuøng ôû cuøng thoï duïng thì khoâng phaïm. Neáu ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø chöa ñuû muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soâ hoûi ñuû hai möôi chöa, neáu ñaùp laø töï nhôù bieát chöa ñuû hai möôi, khoâng coù nghi hoaëc; caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân thì ngöôøi naøy tuy ñaéc giôùi nhöng caùc Bí-soâ truyeàn giôùi ñeàu coù phaïm, caùc Bí-soâ cuøng ôû khoâng phaïm. Neáu ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø ñuû

hai möôi, caùc Bí-soâ hoûi ñuû hai möôi chöa, ñaùp laø ñuû; caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân, ngöôøi naøy ñaéc giôùi caùc Bí-soâ ñeàu khoâng phaïm. Neáu ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø ñuû hai möôi, caùc Bí-soâ hoûi ñaõ ñuû hai möôi chöa, ñaùp laø töï nhôù bieát ñaõ ñuû hai möôi, taâm khoâng nghi hoaëc; caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân, ngöôøi naøy ñaéc giôùi, caùc Bí-soâ ñeàu khoâng phaïm. Neáu ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi nhöng khoâng töï bieát cuõng khoâng nghi hoaëc muoán thoï caän vieân, caùc Bí-soââ khoâng hoûi, duø hoûi cuõng khoâng bieát traû lôøi; caùc Bí-soâ cho thoï caän vieân, ngöôøi naøy ñaéc giôùi nhöng caùc Bí-soâ truyeàn giôùi coù phaïm, ngöôøi cuøng ôû khoâng phaïm. Trong caùc tröôøng hôïp treân, hai tröôøng hôïp ñaàu laø chaúng phaûi thoï caän vieân, neáu cuøng caùc thieän Bí-soâ cuøng ôû chung hoaëc hai, ba laàn laøm boá taùt thì goïi laø Taëc truù, neân dieät taån.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
574

Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi, khôûi töôûng laø ñuû thì ngöôøi naøy thoï ñaéc giôùi thaønh caän vieân; neáu coù thaân thuoäc noùi laø chöa ñuû hai möôi thì neân tính thaùng trong thai vaø thaùng nhuaàn, ñuû thì toát, khoâng ñuû thì cho lui xuoáng laøm Caàu tòch, sau ñoù cho thoï giôùi laïi. Neáu khoâng cho lui xuoáng laøm Caàu tòch cuõng khoâng cho thoï giôùi laïi maø cuøng ôû chung hoaëc ñaõ hai, ba laàn boá taùt thì goïi laø Taëc truù, neân dieät taån. Neáu ngöôøi môùi möôøi chín tuoåi maø cho thoï caän vieân, chöa quaù moät naêm lieàn töï nhôù bieát laø chöa ñuû hai möôi thì neân tính thaùng trong thai vaø thaùng nhuaàn, ñuû thì toát... gioáng nhö ñoaïn vaên treân... hai, ba laàn boá taùt thì goïi laø Taëc truù, neân dieät taån. Neáu hôn moät naêm môùi nhôù bieát thì goïi laø thieän thoï caän vieân. Neáu ngöôøi môùi möôøi taùm tuoåi maø cho thoï caän vieân, chöa quaù moät naêm lieàn nhôù bieát laø chöa ñuû hai möôi thì neân cho lui xuoáng laøm Caàu tòch... hai, ba laàn boá taùt thì goïi laø taëc truù, neân dieät taån. Neáu hôn moät naêm nhôù laø chöa ñuû hai möôi thì neân tính thaùng trong thai vaø thaùng nhuaàn... neân dieät taån. Neáu ngöôøi chöa ñuû hai möôi maø coù nghi thì neân cho nhôù laïi, tính ngaøy thaùng naêm sanh xem coù ñuû hay khoâng, neáu chöa ñuû thì neân tính thaùng trong thai vaø thaùng nhuaàn... nhö treân. Neáu ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi khôûi töôûng laø ñuû hai möôi, cho thoï caän vieân thì goïi laø thieän thoï. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Ba: PHAÙ HOAÏI ÑAÁT SOÁNG Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ töï tay ñaøo ñaát hoaëc baûo ngöôøi ñaøo ñeå ñaép bôø ñeâ laøm thöông toån oå kieán, caùc ngoaïi ñaïo thaáy ñeàu cheâ traùch: “Taïi sao Bí-soâ laïi laïm coâng vieäc cuûa ngöôøi theá tuïc, ñaøo ñaát haïi maïng höõu tình, khoâng coù taâm töø bi”. Caùc Bí-soâ nghe bieát ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ töï tay ñaøo ñaát hoaëc baûo ngöôøi ñaøo, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Ñaát coù hai loaïi: Ñaát soáng vaø chaúng phaûi

ñaát soáng. Sao goïi laø ñaát soáng? Laø taùnh chaát cuûa ñaát coøn soáng, neáu ñaøo ñaõ traûi qua ba thaùng coù trôøi möa cuõng goïi laø ñaát soáng; neáu trôøi khoâng möa thì phaûi traûi qua saùu thaùng môùi goïi laø ñaát soáng. Ngöôïc laïi laø chaúng phaûi ñaát soáng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?

Nhieáp Tuïng: Töôûng soáng xôùi lôùp ñaát, Ñoùng coïc vaø veõ ñaát, Phaân boø, suïp lôû bôø, Vaùch buøn vôùi taùnh öôùt, Veõ vaùch toån reâu xanh, Caùt ñaù ñaát laãn loän, Giôø toát, khoâng tònh nhôn, Ñoùng coïc saâu boán ngoùn. Neáu Bí-soâ ñaøo ñaát laøm toån haïi ñaát soáng thì phaïm ñoïa, neáu chaúng phaûi ñaát soáng thì AÙc-taùc. Neáu khi Bí-soâ xôùi lôùp da cuûa ñaát coù taùnh öôùt thì phaïm Ñoïa, neáu khoâng coù taùnh öôùt thì AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ ñoùng coïc phaïm Ñoïa, nhoå coïc phaïm AÙc-taùc, neáu veõ treân ñaát phaïm AÙc-taùc, neáu gaïch laøm daáu thì khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ laøm suïp lôû bôø soâng laøm toån hoaïi ñeán ñaát soáng thì phaïm Ñoïa; neáu ñaát ñaõ nöùt laøm cho suïp lôû xuoáng thì AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ laøm chao ñoäng buøn trong ao, trong soâng thì AÙc- taùc; keùo caùi huõ ôû trong buøn leân cuõng AÙc-taùc. Ñoùng coïc hay ñoùng ñinh treân töôøng phaïm Ñoïa, caïo phaân boø dính treân töôøng phaïm AÙc-taùc. Neáu xoâ töôøng ngaõ phaïm Ñoïa, töôøng ñaõ bò nöùt laøm cho ngaõ thì AÙc-taùc. Neáu veõ treân vaùch phaïm AÙc-taùc, ghi daáu cho nhôù thì khoâng phaïm. Caïo reâu xanh treân töôøng phaïm AÙc-taùc. Neáu ñaøo ñaát maø coù ñaù, ñaù ít ñaát nhieàu thì phaïm Ñoïa; ñaát ít thì AÙc-taùc, neáu toaøn laø ñaù thì khoâng phaïm; ñaát soûi cuõng nhö vaäy. Neáu Bí-soâ coi vieäc xaây caát khi saép laøm neàn moùng, choïn ñöôïc giôø toát maø khoâng coù tònh nhôn, ñöôïc töï tay ñoùng coïc xuoáng ñaát saâu boán ngoùn tay khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Boán: QUAÙ BOÁN THAÙNG ÑOØI HOÛI THÖÙC AÊN Phaät ôû truù xöù Thích ca du haønh trong nhaân gian daàn daàn ñeán thaønh Kieáp-tyû-la ôû trong vöôøn Ña-caên-thoï, luùc ñoù Thích ca Ñaïi danh lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân nghe phaùp, nghe phaùp xong baïch Phaät: “Theá toân, xin Phaät vaø Taêng thöông xoùt thoï con cuùng döôøng aåm thöïc trong ba thaùng”, Theá toân im laëng nhaän lôøi, Ñaïi danh bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã ra veà, veà ñeán nhaø lieàn baûo caùc gia nhaân lo lieäu ñaày ñuû thöùc aên uoáng cuùng döôøng Phaät vaø Taêng trong ba thaùng. Luïc chuùng nghe bieát vieäc naøy lieàn suy nghó: “Laøm caùch naøo ñeå trong ba thaùng chuùng ta thöôøng ñöôïc thöùc aên ngon ñeå thaân khinh an khoâng coù bònh

khoå”, nghó roài lieàn ñeán choã thaày thuoác hoûi phöông thuoác, thaày thuoác baûo neân aên thöùc aên coù daàu môõ. Luïc chuùng nghe roài lieàn trong ba thaùng

thöôøng ñoøi thöùc aên ngon nhö thaày thuoác chæ baûo. Qua ba thaùng vaãn coøn ñoøi thöùc aên ngon nhöng nhaø beáp khoâng ñaùp öùng vaø ñem vieäc naøy baïch vôùi thí chuû Ñaïi danh, Ñaïi danh nghe roài lieàn cheâ traùch. Caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn cheâ traùch Luïc chuùng: “Taïi sao Bí-soâ ñaõ thoï heát thôøi haïn ngöôøi khaùc thænh roài, laïi coøn gaéng göôïng ñoøi hoûi nöõa”, roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Caùc thaày chôù neân ñeán choã thí chuû gaéng göôïng caàu xin khieán hoï khoâng vui. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa, ôû trong moät khu röøng yeân tænh, beân ao coù moät tieân nhôn ngoài kieát giaø heä nieäm tö duy. Luùc ñoù coù moät con roàng töø trong ao hieän ra haèng ngaøy quaán quanh tieân nhôn ñeå ngaên khoå vì laïnh cho tieân nhôn, khieán tieân nhôn phieàn naõo sanh bònh. Coù tieân nhôn khaùc ñeán thaêm thaáy vaäy lieàn hoûi nguyeân do, tieân nhôn ñem söï vieäc treân keå laïi, tieân nhôn kia noùi: “Neáu roàng ñeán nöõa thì oâng haõy xin haït chaâu treân ñaûnh cuûa noù, noù tieác haït chaâu aét seõ khoâng ñeán nöõa”. Tieân nhôn naøy nghe lôøi, khi roàng ñeán lieàn xin roàng haït chaâu, roàng beøn khoâng ñeán nöõa vaø noùi keä: “AÅm thöïc vaø y phuïc, Ñeàu do ngoïc chaâu coù, Duø tieân nhôn eùp xin, Toâi cuõng khoâng theå cho, OÂng cöù xin chaâu maõi, Lôøi noùi nhö göôm beùn, Cuõng nhö ñaù lôùn ñeø, Töø nay khoâng ñeán nöõa”. Naøy caùc Bí-soâ, roàng laø loaøi baøng sanh nghe eùp xin coøn boû ñi luoân huoáng chi laø ngöôøi, caùc thaày khoâng neân göôïng eùp caàu xin thí chuû”. Laïi nöõa, thuôû xöa coù moät tieân nhôn ôû trong röøng tu tónh löï, trong röøng naøy coù nhieàu chim keâu la oàn aøo khieán tieân nhôn khoâng theå nhaäp ñònh ñöôïc, tieân nhôn khaùc lieàn chæ veû cho tieân nhôn naøy raèng: “OÂng haõy trong ñeâm ñoát löûa roài ôû döôùi taøng caây noùi vôùi chim raèng: Naøy caùc loaøi chim, caùc ngöôi haõy cho ta caùnh, tröùng chim vaø caùc chim con ñeå ta laøm thöùc aên”. Chim nghe roài lieàn tha tröùng vaø caùc chim con dôøi ñeán choã khaùc ôû. Naøy caùc Bí-soâ, loaøi chim kia khi nghe ngöôøi göôïng eùp xin coøn dôøi ñi choã khaùc huoáng chi laø ngöôøi”. Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ khi thí chuû thænh cuùng döôøng boán thaùng, caàn thì thoï thænh, neáu

thoï quaù thôøi haïn naøy thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Theá toân cheá hoïc xöù roài tuaàn töï du haønh ñeán thaønh Vöông xaù ôû trong Truùc laâm cho ñeán haï an cö, luùc ñoù vua AÛnh-thaéng thænh Phaät vaø Taêng cuùng döôøng ba thaùng. Anh reã cuûa cuï thoï Taát-laân-ñaø-baït-ta xin thænh rieâng cuï thoï cuùng döôøng, Taát-laân-ñaø-baït-ta baïch Phaät, Phaät noùi: “Nay ta tuøy khai, neáu coù ngöôøi thænh rieâng, Bí-soâ ñöôïc thoï khoâng phaïm”. Luùc ñoù coù khaùch Bí-soâ ñeán nghó raèng mình khoâng ñöôïc vua thænh neân ñi khaát thöïc, vua thaáy lieàn hoûi taïi sao laïi ñi khaát thöïc, Bí-soâ lieàn noùi laø vì mình khoâng ñöôïc thænh, vua nghe roài noùi raèng: “Neáu coøn coù Bí-soâ thì toâi xin thænh laïi”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu thænh laïi thì Bí-soâ neân thoï”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ suy nghó: “Nhaø vua baän nhieàu vieâc coù theå queân, ta neân ñi khaát thöïc”, nghó roài lieàn

ñi khaát thöïc, vua thaáy lieàn hoûi taïi sao, Bí-soâ noùi yù nghó cuûa mình cho vua nghe, vua noùi: “Toâi aân caàn thænh laïi, xin haõy thoï toâi thænh thöïc”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu thí chuû aân caàn thænh laïi thì neân thoï”. Luùc ñoù thôøi haïn vua thænh thöïc ñaõ maõn, caùc Bí-soâ lieàn theo thöù lôùp khaát thöïc, vua thaáy lieàn hoûi taïi sao, caùc Bí-soâ noùi vì thôøi haïn vua thænh thöïc ñaõ maõn, vua noùi: “Vaäy nay toâi xin thöôøng thænh”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu thöôøng thænh thì Bí-soâ neân thoï”. Theá toân lieàn khen ngôïi ngöôøi trì giôùi thieåu duïc vaø quôû traùch keû tham muoán nhieàu roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ coù ngöôøi thænh cuùng döôøng boán thaùng, caàn thì ñöôïc thoï, neáu thoï quaù thôøi haïn ñaõ thænh, tröø thôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Thôøi khaùc laø thænh rieâng, thænh laïi, thænh aân caàn vaø thöôøng thænh; ñaây laø Thôøi.” Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø vaø luïc chuùng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ñöôïc ngöôøi khaùc cuùng thöùc aên thoâ dôû, laïi theo ñoøi hoûi thöùc aên ngon hôn, khi ñoøi phaïm AÙc-taùc, khi aên phaïm Ñoïa. Neáu ngöôøi khaùc cuùng thöùc aên ngon, laïi theo ñoøi thöùc aên dôû, khi ñoøi phaïm AÙc- taùc, khi aên khoâng phaïm. Cuùng söõa ñoøi laïc… cuõng nhö vaäy, neáu bònh thì khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ thöù lôùp khaát thöïc, thí chuû cuùng thöùc aên, Bí-soâ muoán ñöôïc thöù mình caàn thì neân noùi toâi khoâng caàn côm, neáu thí chuû hoûi caàn gì töùc laø thænh tuøy yù, Bí-soâ noùi thöù mình caàn thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 41
578

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Laêm: NGAÊN TRUYEÀN LÔØI PHAÄT DAÏY (Ngaên truyeàn ñaït hoïc xöù) Phaät ôû trong Truùc laâm beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca thaønh Vöông xaù, thöôøng phaùp cuûa Phaät laø khi cheá hoïc xöù chung cho hai boä taêng thì hai boä taêng ñeàu phaûi taäp hoïp. Khi Phaät cheá hoïc xöù treân chung cho caû hai boä Taêng nhöng ni chuùng khoâng coù maët, Phaät baûo A-nan-ñaø: “Thaày haõy ñeán baûo Chaâu ñoà baùn thaùc ca ñeán choã Bí-soâ ni truyeàn ñaït laïi hoïc xöù naøy”, A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät ñeán noùi, Chaâu ñoà baùn thaùc ca lieàn ñi ñeán chuøa ni ñeå truyeàn laïi lôøi Phaät daïy, treân ñöôøng ñi gaëp Luïc chuùng lieàn noùi: “Naøy caùc cuï thoï, Phaät vöøa cheá hoïc xöù cho hai boä taêng”, lieàn hoûi laø hoïc xöù gì, Chaâu ñoà baùn thaùc ca lieàn noùi laïi hoïc xöù treân roài noùi hoïc xöù naøy neân tu taäp, Luïc chuùng noùi: “Thaày phaân tích khoâng roõ raøng, toâi haù coù theå nghe theo lôøi thaày maø phuïng haønh theo hay sao. Neáu toâi gaëp Bí-soâ naøo thoâng tam taïng, toâi seõ nghe theo maø thoï haønh hoïc xöù naøy”, Luïc chuùng noùi roài lieàn boû ñi. Chaâu ñoà baùn thaùc ca ñeán choã chuùng ni truyeàn ñaït, Thaäp nhò chuùng Bí-soâ ni cuõng noùi lôøi phi phaùp gioáng nhö Luïc chuùng, caùc Bí-soâ ni khaùc nghe roài ñeàu hoan hæ phuïng haønh. Chaâu ñoà baùn thaùc ca trôû veà truù xöù ñem vieäc treân baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc

Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi raèng: Naøy cuï thoï, nay neân hoïc taäp theo hoïc xöù naøy. Bí-soâ naøy lieàn noùi: Toâi khoâng theå nghe theo lôøi cuûa ngöôøi khoâng hieåu roõ, khoâng kheùo giaûi thích nhö thaày maø phuïng haønh hoïc xöù; neáu toâi gaëp Bí-soâ naøo roõ thoâng tam taïng, toâi seõ nghe theo lôøi cuûa vò aáy maø thoï haønh; thì Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Neáu coù Bí-soâ noùi vôùi Bí-soâ khaùc raèng: Cuï thoï haõy taäp haønh theo hoïc xöù naøy, Bí-soâ kia noùi nhö ñoaïn vaên treân thì phaïm Ñoïa. Neáu Bí-soâ truyeàn ñaït lôøi Phaät quaû thaät khoâng hieåu bieát thì khoâng phaïm; Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Baûy Möôi Saùu: NGHE LEÙN VIEÄC NGÖÔØI Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù OÂ-ñaø-di ñaõ ñoan hoaëc chöùng A-la-haùn..., chæ coøn Nan-ña vaø OÂ- ba-nan-ñaø nöông ôû trong chuùng. Thaäp thaát chuùng ñeán trong nhaø aên baøn tính laøm caùch naøo coù theå taùc phaùp yeát ma Xaû trí cho OÂ-ba-nan-ñaø, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø ñöùng beân cöûa soå nghe leùn ñöôïc lieàn vaøo nhaø aên quôû traùch

vaø noùi: “Ta seõ trò phaït caùc ngöôi, caùc ngöôi haù khoâng nghe: “Nhö coät voi baèng daây da muïc, Gioù thoåi naéng phôi ñaõ nhieàu naêm, Tuy nay söùc yeáu khoâng nhö tröôùc, Vaãn coøn troùi ñöôïc naêm traêm deâ”. Thaäp thaát chuùng bieát OÂ-ba-nan-ñaø ñaõ nghe bieát ñöôïc möu tính cuûa mình lieàn cuøng ñeán trong nhaø aám baøn tính laïi, OÂ-ba-nan-ñaø laïi ñi theo rình nghe; Thaäp thaát chuùng lieàn leân gaùc treân, OÂ-ba-nan-ñaø cuõng ñi theo rình nghe, cöù nhö theá khieán cho Thaäp thaát chuùng khoâng theå baøn tính ñöôïc, ñaønh phaûi ñeán tröôùc OÂ-ba-nan-ñaø xin saùm taï, ñöôïc tha thöù roài lieàn hoûi: “Thöôïng toïa vì sao bieát ñöôïc chuùng toâi ñònh taùc phaùp yeát ma xaû trí cho thöôïng toïa?”, OÂ-ba-nan-ñaø lieàn keå laïi vieäc treân vaø noùi: “Caùc ngöôi ñi ñeán ñaâu, ta ñi theo rình nghe tôùi ñoù”. Caùc Bí-soâ nghe bieát lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: “... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ bieát caùc Bí-soâ khaùc luaän baøn vieäc phaùt sanh tranh caûi laêng xaêng maø rình theo nghe leùn, nghó raèng: Ta nghe roài seõ khieán sanh ñaáu loaïn, chæ laáy lyù do naøy laøm duyeân; thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca.” Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø; caùc Bí-soâ khaùc laø chæ ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu caùc Bí-soâ ôû gaùc treân baøn luaän, Bí-soâ khaùc muoán leân gaùc phaûi taïo tieáng ñoäng hay taèng haéng hoaëc khaûy moùng tay cho hoï bieát coù ngöôøi leân gaùc, neáu khoâng laøm nhö theá thì khi leân gaùc vöøa nghe tieáng noùi chöa kòp hieåu nghóa lieàn phaïm AÙc-taùc, neáu hieåu ñöôïc nghóa thì phaïm Ñoïa. Ñeán cöûa nhaø ngöôøi hoaëc ñeán choã kinh haønh... chuaån theo treân neân bieát. Neáu Bí-soâ treân ñöôøng ñi baøn luaän, Bí-soâ töø phía sau ñi ñeán cuõng chuaån theo treân neân bieát. Neáu Bí-soâ tình côø nghe ñöôïc hoaëc sau khi nghe ñöôïc muoán laøm phöông tieän khieán cho vieäc tranh caûi chaám döùt thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng

naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.